

Natura 2000 területek a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

• 1. Különleges madárvédelmi területek (KMT)

A KNPI által jelölt 8 db terület összkiterjedése 128 900 ha, ebből működési területen belül kb. 114 400 ha esik. Ez a kb. 1 000 000 ha-os működési terület 11,4%-a.

Mindegyik terület átfedésben az Élőhelyvédelmi Irányelv végrehajtására kijelölt KJTT-vel. A KMT-k területének kb. 55%-a egyben KJTT is. Három terület közös KMT-KJTT.

A KNPI működési területén belül a KMT-k területének kb. 65%-a egyben országos jelentőségű védett természeti terület is. Kb. 40 000 ha-nyi KMT lett kijelölve korábban nem védett területen.

A legnagyobb KMT kb. 41 900 ha kiterjedésű (Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék). A legkisebb kb. 730 ha (Csongrád-Bokrosi Sós-tó).

Legtöbb jelölő (Annex II.) faj a Felső-Kiskunsági szikes puszták és a turjánvidék kmt. (HUKN10001) területén fordul elő: 62 db, ebből ténylegesen 43 fajra jelölt a terület. Legtöbb fajra ténylegesen jelölt terület az Alsó-Tiszavölgy kmt. (HUKN10007): 49 db Annex II.-es fajnak található itt meg országos szinten is jelentős állományai. A skála másik felén a Balástya-Szatymaz környéki homokvidék kmt. (HUKN10008) található, 8 db Annex II.-es faj előfordulásával, amelyekből ténylegesen 3 faj megőrzésére jelölt.

A KNPI által jelölt KMT-k területén megőrizendő madárállományok közül országosan (illetve sok esetben nemzetközi szinten) is kiemelkedő jelentőséggel bíró fajok például: *Otis tarda*, *Glareola pratincola*, *Pluvialis apricaria*, *Plegadis falcinellus*, *Branta ruficollis*, *Charadrius alexandrinus*, *Chlidonias hybridus*, *Larus melanocephalus*, *Recurvirostra avosetta*, *Nycticorax nycticorax*, *Ardea purpurea*, *Ardeola ralloides*, *Egretta alba*, *Egretta garzetta*, *Grus grus*, *Himantopus himantopus*, *Mergus albellus*, *Platalea leucorodia*, *Sterna hirundo*, *Falco vespertinus*, *Falco cherrug*, *Coracias garrulus*, *Burhinus oedicnemus*.

• 2. Különleges Természetmegőrzési Területek (KTT) és Kiemelt Jelentőségű Különleges Természetmegőrzési Területek (KJTT)

2 db KTT jelölt a KNPI működési területén (Szabadszállási, illetve Szegedi ürgés gyep ktt.), 274 ha összterülettel.

36 db KJTT-t jelölt a KNPI, 119 544 ha összkiterjedésben, ebből működési területén belülre kb. 116 660 ha esik. Utóbbi a KTT-vel együtt a kb. 1 000 000 ha-os működési terület 11,7%-a.

Kb. 71 100 ha KJTT-t egyben KMT-nek is jelölt a KNPI, vagyis a területek 59%-át.

A KNPI által jelölt Natura 2000 területek (KMT+KTT+KJTT) összkiterjedése kb. 177 600 ha, ebből működési területén belül esik kb. 157 700 ha. Ez a kb. 1 000 000 ha-os működési terület 15,8%-a. A más NPI-k által jelölt, de a KNPI működési területére átnyúló (és természetesen ezen részeiben a KNPI természetvédelmi kezelői felügyelete alá tartozó), további kb. 4500 ha-nyi területtel együtt kb. 162 200 ha a Natura 2000 területek tényleges összkiterjedése, ez a működési terület kb. 16,2%-a.

A KNPI működési területén belül a KTT-k és KJTT-k kb. 79%-a volt korábban is országos jelentőségű védett természeti terület. Kb. 25 000 ha KJTT lett nem védett területen kijelölve.

A legnagyobb KJTT a Felső-Kiskunsági szikes tavak és Miklapuszták kjt. (HUKN20009), 19 577 ha kiterjedéssel. Legkisebb KJTT a 89 ha-os Solti ürgés gyep (HUKN20007), valamivel még ennél is csekélyebb kiterjedésű a 74 ha-os Szabadszállási ürgés gyep ktt. (HUKN20010).

A legtöbb, 12 db élőhelyre jelölt terület a Felső-Kiskunsági turjánvidék kjtt. (HUKN20003). Ez bír egyúttal a legtöbb összesített jelölő indokkal (plusz 12 állatfaj, 4 növényfaj, összesen 28 jelölő indok). Legtöbb állatfajra az Alsó-Tisza hullámtér kjtt (HUKN20031) jelölt, összesen 14-re (elsősorban a halfajok nagy száma miatt). A jelölő növényfajok száma egyetlen KJTT-ben sem haladja meg a 4 db-ot, ezt az értéket viszont több terület is eléri.

2.1. Jelölő növényfajok

Az országban előforduló 37 Annex II.-es növényfaj közül 7 növényfajra jelölt KJTT-eket a KNPI. E relatíve kevés faj állományai viszont országosan, sőt az *Adenophora liliifolia* és az *Apium repens* kivételével világszinten is kiemelt jelentőséggel bírnak. Az alábbiakban !-al jelölt fajok világalállományának többsége a KNPI működési területén található.

A jelölő növényfajok listája (zárójelben a KNPI működési területén előforduló összállomány):

<i>Adenophora liliifolia</i> / csengettyűvirág	(6 tő),
!<i>Dianthus diutinus</i> / tartós szegfű	(kb. 13-14 ezer tő),
<i>Cirsium brachycephalum</i> / kislefű	(kb. 30 millió tő),
<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i> / homoki nőszirom	(kb. 2 millió tő),
!<i>Colchicum arenarium</i> / homoki kikerics	(kb. 3,7 millió tő),
<i>Apium repens</i> / kúszó celler	(770 tő),
!<i>Gladiolus palustris</i> / mocsári kardvirág	(kb. 45 ezer tő).

- **2.2. Jelölő állatfajok**

Az országban előforduló 114 Annex II.-es (nem madár) állatfajból 35 fajra jelölt KJTT-eket és KTT-eket a KNPI.

Két faj, a *Dorcadion fulvum cervae* és a *Vipera ursinii* ssp. *rakosiensis* világalállományának döntő része a KNPI működési területén található. Utóbbi itteni becsült állomány nagysága kb. 300 pld.

További, országos (és különösen a !-al jelölt fajok esetében nemzetközi) szinten jelentősebb jelölő állatfajok a KNPI működési területén például:

***Anisus vorticulus* (kis lemezcsiga),**
***Vertigo angustior* (hosszúfogú törpecsiga),**
***Vertigo moulinsiana* (hasas törpecsiga),**
!*Leucorrhina pectoralis* (piros szitakötő),
***Isophya costata* (magyar tarsza),**
!*Carabus hungaricus* (magyar futrinka),
***Cucujus cinnaberinus* (skarlábogár),**
***Bolbelasmus unicornis* (szarvas ganéjtúró),**
!*Chondrosoma fiduciarium* (magyar ősziaraszoló),
***Lycena dispar* (nagy tűzlepke),**
***Maculinea teleius* (vérfű-hangyaboglárka),**
***Misgurnus fossilis*, (réti csík)**
!*Umbra krameri*, (lápi póc)
***Bombina bombina* (vöröshasú unka)**
***Triturus cristatus*-*T. dobrogicus* fajpáros, (tarajos göte, dunai göte)**
***Emys orbicularis* (mocsári teknős)**
***Lutra lutra* (vidra)**
***Mustela eversmanni*, (molnár, v. réti görény)**
***Myotis dasycneme*, (tavi denevér)**
***Spermophilus citellus*. (ürge)**

- **2.3. Jelölő élőhelyek**

Az országban előforduló 46 jelölő élőhely közül 16 élőhelytípus fenntartására jelölt ki Natura 2000 területeket a KNPI.

Kiemelten jelentős élőhelytípusok a KNPI működési területén (zárójelben közölt a becült összkiterjedés az illetékességi területen, !-al jelöltek a nemzetközi szinten is kiemelt jelentőségű élőhelyek, aláhúzással jelöltek azon élőhelyek, amelyek világállományának többsége itt található):

- **!1530 Pannon szikes sztyeppék és mocsarak (77 ezer ha);**
3150 Természetes eutróf tavak (500 ha);
6250 Síksági pannon löszgyepek (160 ha);
6260 Pannon homoki gyepek (40 ezer ha);
!6410 Kékperjés láprétek (1500 ha);
! 6440 Mocsárrétek (10 ezer ha);
7210 Meszes lápok télisással (120 ha);
7230 Mészkezdvelő üde láp- és sásrétek (95 ha);
!91E0 Égeres, kőrises, füzes ligeterdők (3500 ha);
91F0 Keményfás ligeterdők (580 ha);
!91I0 Euroszibériai erdőssztyeppptölgyesek (130 ha);
91N0 Pannon homoki borókás-nyárasok (10500 ha).

http://knp.nemzetipark.gov.hu/index.php?pg=menu_1756